

att alla politiska och religiösa strider från föreläsningarna och särskildt anordnade diskussioner uteslutas; att sommarkurserna äro underkastade de vilkor och kontroller, som af Kongl. Maj:t pröfvas nödiga och lämpliga.

Om remiss till statsutskottet anhålles.

Stockholm den 27 januari 1900.

G. Jansson.

Uti denna motion instämma:

August Cervin.

Olof Guldbrandsson.

Elof Biesert.

Carl Jansson.

N:o 101.

Af herr **M. F. Nyström**, *angående nedsättning af tullen å lösa delar till dockor.*

När vid 1892 års riksdag tullen å leksaker bestämdes till 2 kronor pr kilogram, upphäfdes den förut gällande bestämmelsen, att leksaker, andra slag (än af trä eller sammansatta ämnen) skulle förtullas såsom det ämne, hvaraf de bestå, och samtidigt tillkom den nya bestämmelsen, att delar till leksaker skola draga samma tull som det hopsatta, färdiga fabrikatet. Motivet till den senare bestämmelsen uppgaf 1892 års bevillningsutskott vara det, att, efter hvad utskottet inhemtat, den högre tullen för leksaker af

sammansatta ämnen ofta nog kringgås derigenom att de särskilda delarne införas i olika kolli för att efter införseln åter sammansättas. Någon betänklighet mot att upphäfva den förstnämnda bestämmelsen ansåg utskottet ej böra förefinnas, då den inhemska leksakstillverkningen under de senare åren ej obetydligt tilltagit. Samma skäl anfördes äfven af 1888 års bevillningsutskott, som dessutom såsom skäl för den då föreslagna och viddagna tullförhöjningen anförde, att importen af leksaker år 1886 uppgick till 120,000 kronor. Jag är ej i tillfälle att för leksaksindustrién i dess olika grenar bedöma verkan af den åren 1888 och 1892 införda tullsatsen af 2 kronor per kilogram, men att döma af importen år 1897 och närmast föregående år, synes den höjda tullens verkan på leksaksindustrién i sin helhet ej varit den åsyftade, i det importen nämnda år utgjorde 324,867 kronor, således nära tredubbelt mot år 1886. Jemföres denna importsiffra med tillverkningsvärdet af leksaker för samma år eller kronor 184,358, så framgår tydligt, att tillverkningen ej gått framåt så som man haft anledning att vänta.

En gren af leksakstillverkningen, som af den nämnda tullsatsen tydligen hindrats i sin utveckling, är dockfabrikationen. Denna fabrikation är för de allra flesta af de i tillverkningen använda råvarorna hänvisad till utlandet, och de flesta af de materialier, som ingå i dockornas utstyrel, draga högre, i vissa fall många gånger högre tull än de färdiga dockorna, som, iklädda dessa materialier, draga en tull af allenast 2 kronor per kilogram. Sålunda är, som bekant, tullen å siden och sidenband 8 kronor, å halfsiden och halfsidenband 3 kronor, å paljetter 12 kronor, å plymer 30 kronor, å spetsar, andra slag, 4 kronor, å tyll 2,50 kronor etc., allt per kilogram. Hvilka konkurrenssvårigheter dessa höga tullsatser måste bereda de svenska dockfabrikerna gentemot de utländska ligger i öppen dag.

Dessa svårigheter skulle dock vara öfverkomliga, om tullen å lösa delar sänktes till ett för dem rimligt belopp. De delar, hvarom här är fråga, äro hufvuden, armar, ben och dylikt, hvilka icke tillverkas i erforderlig utsträckning och delvis icke alls tillverkas inom landet, och som nu, såsom sagts, draga en tull af 2 kronor per kilogram. Denna tull uppgår i vissa fall till öfver 400 procent af varans värde, och en härvarande dockfabrikant har tillstått mig en faktura från en tysk fabrikant af dylika delar, för hvilken faktura, som slutar å 16,35 riksmark, den bilagda tullräkningen uppgår till 60,60 kronor.

Den omständigheten, att fabrikanten verkligen betalar en dylik tull, visar tydligt, att han icke inom landet kan erhålla de för sin tillverkning

nödiga materialierna, och att han i och för deras anskaffande ovilkorligen är hänvisad till utlandet.

Att denna gren af leksakstillverkningen under sådana förhållanden icke kan föra annat än en tynande tillvaro är påtagligt, och så vidt jag kunnat utröna, finnas ej mera än två dylika fabriker inom landet, den ena i Stockholm, den andra i Göteborg, den förra sysselsättande 15 à 16 arbetare.

Dockor äro, som hvar man vet, en relativt stor artikel, och man torde utan öfverdrift kunna säga, att af alla importerade leksaker åtminstone en tredjedel utgöres af dockor. Genom en billigare tullsats å lösa delar skulle säkerligen en stor del af denna utländska tillverkning öfverflyttas till de svenska fabrikerne.

I fråga om det belopp, hvarmed tullen å lösa delar bör sänkas, må anmärkas, att dylika delar, såsom hufvuden, armar, ben och dylikt i allmänhet tillverkas af färgadt eller måladt porslin, och att dessa delar, då de voro af porslin, före år 1892 förtullades såsom färgadt sådant med 47 öre per kilogram. Att återgå till denna ojemna siffra synes mig dock vara olämpligt, utan synes mig densamma böra afrundas till 50 öre eller samma tullsats, som gälde för leksaker i allmänhet före år 1882. Denna nedsättning kan ej anses vara för stor, helst man besinnar att den svenske fabrikanten ändock i vissa afseenden, trots nedsättningen, blir sämre stäld än den utländske, i det han för siden och en del öfriga tillbehör har att betala en vida högre tull än importören af det hopsatta fabrikatet.

På grund af hvad jag haft äran anföra, får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen för sin del måtte besluta, att tullen å lösa delar till dockor nedsättes från 2 kronor till 50 öre per kilogram.

Stockholm den 28 januari 1900.

M. F. Nyström.